



KESKKONNAAGENTUUR

LISA Keskkonnaagentuuri aruandele „ Ulukiasurkondade seisund ja kütmissooovitus 2023“.

Ettepanek hallhülge kütamise korraldamiseks 2024. aastal

Sissejuhatus

Vastavalt 2013. a jõustunud jahiseadusele on hallhüljes jahiluluk. Kütmissettepanekud koostab Keskkonnaagentuur ning esimene küttemiskvoot määrati Keskkonnaameti poolt 2015. aastal. Kui huvi hallhülge kütamise vastu ei olnud esimestel aastatel kuigi suur, kütmissaht oli 10 isendi ringis moodustades umbes neljandiku kvoodist, siis viimastel aastatel on see olnud ligi kaks korda suurem, moodustades umbes pool lubatud kvoodist. Viimastel aastatel on aina enam kõneaineks saanud kasvavad hallhülge põhjustatud kahjud rannakalandusele eeskätt püünistest söödud kalade ja lõhutud püüniste näol. Samas ei paku olemasolevad hülge jahi regulatsioonid sobilikke võimalusi olukorra leevendamiseks. Käesoleva ettepaneku koostamisel on kasutatud hallhülge 2023. a seirearuannet

<https://kese.envir.ee/kese/downloadReportFile.action?fileUid=31875716&monitoringWorkUid=31761067>

28.08.2023 jõustus keskkonnaministri määruse (RT I, 02.08.2019, 10) muudatus, mistõttu ei ole vaja enam bioproovidena kütitud hallhülgelt koguda koeproovi ning emasisendilt emakat koos munasarjadega.

Hallhülge seisund Eestis

Lähtudes seirearuandest on hallhülge arvukus nii Eesti vetes kui ka kogu Läänemeres olnud pikemat aega tõusutrendis. 2023. aastal loendati kogu Läänemeres viimase 23 aasta suurim hulk hallhülgeid. 2023. aasta lennuloendusel loendati Eesti territooriumil kevadsuvel lesilates karvavahetusel olevaid hallhülgeid kokku 6324, mis on suurem kui aasta varem (6031). See on ühtlasi ka siiani kõrgeim loendatud hallhüljeste arv. Hallhülge arvukuse tõus lennuloendustes väljendub eeskätt Soome lahes.

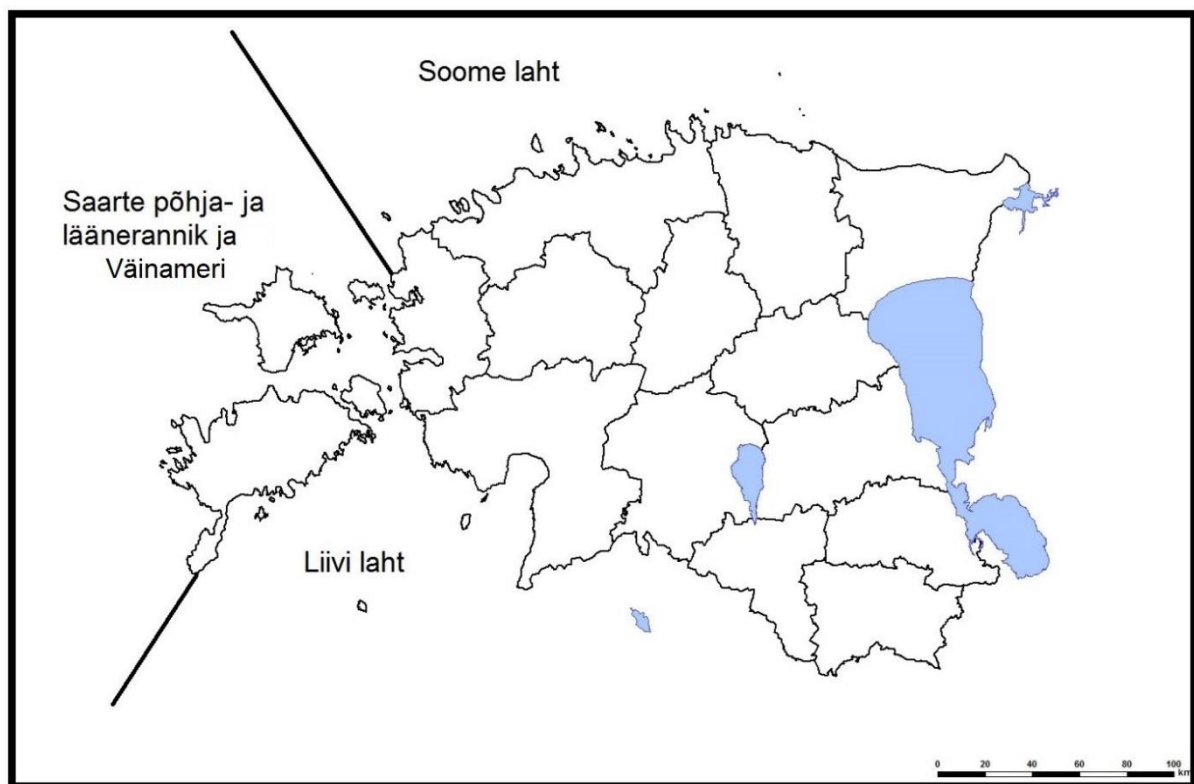
Ajavahemikul 2000-2023 on lennuloenduste põhjal hallhülge arvukus Eesti vetes kasvanud keskmiselt 8% aastas, viimasel kaheksal aastal, mil kütmine on olnud lubatud, on aastane juurdekasv jäänud keskmiselt 7% juurde.

Küttimine 2023. aasta jahihooajal

2023. aastal oli lubatud küttida kokku 57 isendit, neist Liivi lahe piirkonnast (nr 1) 35, Saarte põhja- ja lääneranniku piirkonnast (nr 2) 12 ning Soome lahe piirkonnast (nr 3) 10 isendit. Kokku kütiti Keskkonnaameti andmetel 24 isendit (aasta varem 19), neist piirkonnast nr 1 Pärnu maakonnast 18 ja Saare maakonnast 5 ning piirkonnast nr 2 Hiiu maakonnast 1 isend.

Küttimiskvoodi jaotuse piirkonnad

Küttimiskvoodi jaotuseks on Eesti rannikumeri jaotatud kolmeks osaks: Soome laht, Saarte põhja- ja läänerannik ja Väinameri ning Liivi laht (joonis 1).



Joonis 1. Hallhülge küttimispiirkonnad.

Küttimiskvoodi suurus ja piirkondlik jaotus 2023. aasta jahihooajaks

Hallhülge jahi küttimiskvoodiks on vastavalt (praeguseks küll juba kehtivuse kaotanud) liigi kaitse tegevuskavale kokku lepituna pakutud 1 % eelmisel aastal loendatud isendite arvust. Samas võivad peamiselt loenduse ajal valitsenud ilmastikuoludest tingituna olla loendustulemuste aastased kõikumised üsna suured. Leevendamaks ühe aasta loendustulemustest sõltuvaid võimalikke küttimiskvootide suuruse olulisi erinevusi, on alates 2020. aastast küttimisettepanekutes küttimislimiidi arvutamisel kasutatud viimase kolme aasta

loenduste keskmist väärtust. Viimasel kolmel aastal loendati hallhülgeid nende lesilates kokku keskmiselt 6084 isendit, millest tulenev küttemiskvoot oleks **61** isendit. Arvestades loendatud isendite hulka, kalandusele tekitatud kahjude levikut, möödunud jahihooegade küttemise piirkondlikku jaotust ja selle trendi ning maakondade jahindusnõukogude ettepanekuid, on ettepanek kvoot jaotada järgmiselt:

Liivi laht (piirkond 1): 40 isendit

Saarte põhja- ja läänerannik ning Väinameri (piirkond 2): 11 isendit

Soome laht (piirkond 3): 10 isendit.

Mainitud piirkondade lõikes määrab Keskkonnaamet seadusest tulenevad küttemise keelualad. Kuna hallhülge populatsioon ei ole ülalpoolmainitud piirkondades paikne ning tehtud jaotus põhineb paljuski kohalike inimeste huve silmas pidades, on ettepanek jätta Keskkonnaametile õigus jahihooaja lõpuosas kvoodid vajadusel piirkondade vahel ümber jagada.

Nuhtlusisendite küttemine väljaspool jahipiirkondi

Lisaks soovitame Keskkonnaametil väljaspool eelpooltoodud tagasihoidlikku küttemiskvooti, mis on senisele praktikale tuginedes realiseeritud jahipiirkondades, välja anda ka erilube jahipiirkonna piiridest väljapoole jäävatel merealadel nuhtlusisendite küttemiseks kalapüüniste vahetus läheduses. Erilube peaks väljastama ka kaitstavale merealale välja arvatud hallhülge püsielupaikadesse (KeA kaalutlusõiguse alusel LKS §55 lg 3 p 4). Ettevaatlikkuse printsiipi järgides ei tohiks siiski küttemissurve (kütitud isendite osakaal loendatud isendite arvust) koondina ületada viimase seitsme aasta keskmist asurkonna juurdekasvumäära.

28.08.2023 jõustus keskkonnaministri määruse (RT I, 29.05.2013, 48) muudatus, millega vähendati väljaspool jahipiirkonda välja antava hallhülge küttemisloa hinda endiselt 65-100 eurolt (sõltus isendi vanuserühmast) 13 eurole.